

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKRE:
EGY ÓRA 2.80 KORONA, NEGYEDÉVRE 8 KORONA,
FÉLÉVRE 16 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 32 KORONA.

POLITIKAI NAPILAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ.
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49.

A Brenta és a Piave között visszavertük az olaszok előretöréseit

A franciák kudarcai a Somme-fronton

Vezérkarunk jelentése

Budapest, május 16. — Hivatalos jelentés.

A Brenta és a Piave között az olaszoknak több előretörését visszavertük. A Monte Asolonén és a Monte Perticán ez alkalommal közelharcokra került a sor.

A VEZÉRKAR FŐNÖKE.

A német jelentés

Berlin, május 16. A nagyfőhadiszállás jelentése.

NYUGATI HARCTÉR.

A Kemmeltől északra folyó tegnapi gyalogsági csatározás befejeztével, melyekben a franciákat helyi betörési állásukból kivetettük, ellanyhult a tüzérségi harc. A Kemmelterületen a többi harcvezetés is alábbhagyott a tüzérségi tevékenység. Heves tüzzel való rajtaütéseket intézett az ellenség tüzérségi és gyalogsági állásaink ellen a La Bassée-csatorna mindkét partján, valamint a Somme és az Avre között. Az ellenség tegnap reggel az Avre nyugati partján nagy erővel tört elő a Soncat erdőből. Súlyos veszteségei mellett visszavertük. — A többi harcvezetésen kisebb előtér harcok.

Nagyobb légi erők harcbevetése az arcvonalakon számos légiharchoz vezetett. 33 ellenséges repülőgépet lőttünk le, közülük 14-et ismét az előbb Richthofen báró százados vezetése alatt álló vadászraj lött le. — Windisch főhadnagy 20-ik légi győzelmét aratta.

A többi harctérről nincs újság.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister.

Uj német offenzíva

Gen, május 16. A Havas-ügynökség jelenteti: Az új nagy német támadás közvetlen küszöbön van. Csak az az egy dolog nem bizonyos még, hogy melyik nagyon és milyen helyen kezdődik a támadás. Az *Echo de Paris* szerint a támadás azért késik, mert a németek hadseregük átesoportosításával vannak

elfoglalva. Olaszországban nem valószínű, hogy nagyobb offenzíva következik be.

Német repülők Páris környékén

Páris, május 16. Miután elsáncolt tábori figyelő őrszeink repülőgépek közeledését jelentették, 10 órakor vészjellet adtak. Egy repülőgép sem érte el Páris területét, de a főváros környékére bombákat dobtak le. 11 óra után a veszély megszűnt.

Mért fél Lloyd George a béketárgyalásoktól?

Hága, május 16. A *Manchester Guardian* leleplezi az angol kormányt az úgynevezett német béke-offenzívával szemben tanúsított magatartása miatt. A lap azt írja, hogy Lloyd George csak azért rendezte az egész sajtókampányt, hogy a lármával tulharsogja a német békefeltételek komoly megvitatását, mert az angol államférfiak attól félnek, hogy ha egyszer tárgyalásokba bocsátkoznak, az angol nép nem fogja engedni, hogy bármi okból megszakítsák a tárgyalásokat.

Halálra ítélték a Bonnet Rouge kiadóját

Genf, május 16. Párisból táviratozzák, hogy a haditörvényszék szerdán este halálra ítélte Duvallt, a Bonnet Rouge hazaárulással vádolt kiadóját.

Poincaré elhallgatta királyunk békekísérletét Wilson előtt

Berlin, május 16. — Belge szocialista a Vorwärts-ben Károly király második leveléről így nyilatkozik:

Először is Poincaré és Ribot még az orosz forradalom után is annexiók politikát üzött Németország ellen, nevezetesen mindenáron ragaszkodott ahhoz, hogy a Rajna balpartját Franciaország kapja. Másodszor: épp úgy, Berlinben, a francia külpolitikát is az államfők irányítják, a törvényhozás tudta nélkül. Berlinben a császár, Párisban a köztársaság elnöke. Harmadszor: Wilson nem is értesítette a békejavaslatról, mert Amerika még nem üzent meg a háborút és Párisban attól féltek, hogy Wilson esetleg kedvező alapnak tekinthetné a békekötésre Károly király levelét. Negyedszer: az orosz forradalmi kormányt is mellőzték, mivel Poincaré és Ribot abban a meggyőződésben volt, hogy ha az orosz nép tudomást szerezne a békejavaslatról, akkor létrejön a stockholmi konferencia. Ez a feltevés volt az oka, hogy Poincaré is, Ribot is megtagadta a francia szociálistáktól a stockholmi utleveleket. Ötödször: Thomas Albert elvtársnak tudomása volt ezekről az előzetes tapogatózásokról, de Poincaré üzelméről is, azonban mélyszélesen hallgatott s ezzel elősegítette a politika titkos mesterkedéseit. Emlékeztetni kell arra, hogy Thomas volt az, aki leghevesebben ellenezte a stockholmi konferenciát. Onként feltolul a kérdés, vajjon Thoma segített-e Poincaréval és Ribot-val s ő is abban a reményben ringatózott-e, hogy Németországtól el lehet ragadni a Rajna balpartját?

Kit illet az amerikai hadvezetés joga?
Washington, május 16. (Reuter) Wilson elnök a szenátus demokrata pártjához intézett levélben tiltakozik a haditevékenység vizsgálatának olyan kibővítése ellen, melyet a kongresszus előtt fekvő javaslat kíván megvalósítani. Az elnök kijelenti, hogy a javaslat elfogadását a kormánnyal szemben való bizalom hiányának s a kongresszus azon kísérletének tekintené, hogy a hadvezetést magához ragadja.

Az olaszok és a berlini császártalálkozás

Lugano, május 16. Az olasz lapok részletesen foglalkoznak a berlini császártalálkozással és a német főhadiszálláson folyt tanácskozásokkal. A *Tribuna* azt írja, hogy a tanácskozás legfőbb tárgya az Olaszország elleni offenzíva volt.

2 millió tonna élelmiszer Romániából

Berlin, május 16. A Románia megszállott területeiről április végéig elszállított élelmiszerek és takarmánycikkek mennyisége meghaladta a 2 millió tonnát.

A cár haditörvényszék elé kerül

Kopenhága, május 16. Pétervárott makacsul tartja magát a hír, hogy Miklós cárt legközelebb Moszkvába viszik és haditörvényszék elé állítják.

<p>URANIA Központ — Szombathely — Vasvárnagyföld május 17—18—19.</p> <p>Erich Kaiser Tiltz Eileen Richter főszereplésével</p>	<p>Az igazság diadala bűnügyi dráma 4 felvonásban.</p> <p>Előadások kezdete: 5, 7 és 9 órakor.</p>	<p>APOLLO Központ — Szombathely — Vasvárnagyföld május 17—18—19.</p> <p>A sors-üldözötte dráma a francia főváros világból 3 felvonásban.</p> <p>Izgatott hajszák a pünösk útján.</p> <p>Előadások kezdete 5, 7 és 9 órakor.</p>
--	---	--

Ukrán követség Svájcban

Kiev, május 16. Az ukrán külügyminiszter elhatározta, hogy Svájcban képviselőt állít fel. A többi semleges államba küldendő képviselők kinevezését elhalasztották.

Az adójavaslatokat megszavazták

Apponyi interpellációja az új német szövetségről és a lengyel kérdéstről

Budapest, május 16.

A képviselőház ma általánosságban, majd részleteiben is megszavazta az adójavaslatokat. Az ülés végén Apponyi Alber gróf interpellációt terjesztett elő az új német szövetségi szerződésre vonatkozó tárgyalásokról és ezzel kapcsolatosan a lengyel kérdés megoldása ügyében is kifejtette álláspontját.

Részletes tudósításunk:

(Az adójavaslatok)

Szász Károly elnök délelőtt fél 11 órakor megnyitja az ülést.

Az elnöki előterjesztések után rátérnek az adójavaslatok tárgyalására.

Popovics Sándor pénzügyminiszter válasza a vita során elhangzottakra. A magyar nemzet költségei fedezésére a legutóbbi békeévi 327 milliót irányzott elő. Most pedig ez az összes 1 milliárd 128 millió koronára nőtt; tíz évvel ezelőtt az állam összes kiadása volt ennyi. A német birodalmi bank jegyforgalma meghaladja a 19 milliárdot. A hadviselő államok között e tekintetben Franciaország vezet, ott a Banque de France utolsó kimutatása szerint a jegyforgalom 27 milliárd volt. A drágaság alapok az, hogy az államok fogyasztási célokra nagy arányban vesznek hitelt igénybe, de ha az állam a háború első pillanatától fogva hadikölcsönkötvényekben fizetett volna is, a drágaság, ha talán nem is olyan nagy mértékben, de akkor is bekövetkezett volna. A drágaság megakadályozásának talán egy módja lett volna, ha az állam mindjárt a háború kitörésekor minden produkciójára rátette volna a kezét. Az osztrák közgazdasági élet számottevő tényezői át vannak hatva a pénzügyi regenerálás szükségességétől és reméli, hogy arra irányuló működésük sikerrel jár. A szükségletek kielégítésére egyelőre más eszköz nem áll rendelkezésre, mint a jegybankhoz fordulni.

Teleszky János felhozta, hogy az állami tisztviselőknek természetben való segítséget kellene adni. Igaz, hogy ez helyes gondolat, igaz, hogy a kormány a magángazdaság fölött most nagyobb hatalmat gyakorol, de számolni kell azzal a körülménnyel, hogy a készletek csökkennek. A kormány a lehetőséghez képest pénzbeli segítséget fog nyújtani tisztviselőinek és alkalmazottainak. Végül kijelenti, hogy a részletes vita során több módosítást terjeszt elő, amelyekkel az egyes kifejezett kívánságokat honorálni fogja.

A Ház általánosságban elfogadja a törvényjavaslatot.

Ezután áttértek a részletes tárgyalásra.

A 3-ik szakasznál Bródy Ernő módosítást ajánl, hogy a többgyermekes családapák adókedvezményben részesüljenek. Popovics Sándor pénzügyminiszter ellenzi a módosítást. A Ház a szakaszt változatlanul elfogadja.

A többi szakaszt Popovics Sándor pénzügyminiszter módosításaival elfogadták s ezzel részleteiben is megszavazták a javaslatot. Az elnök javaslatára kimondták, hogy a legközelebbi ülést 26-án, a jövő csütörtökön tartják, amikor harmadszori olvasásban tárgyalják az adójavaslatokat.

(Apponyi interpellációja)

Apponyi Albert gróf terjesztette elő ezután interpellációját. Örömmel fogadta annak hírét, hogy az uralkodók találkozója alapján

megindulnak Németországgal a tárgyalások a szövetség megüjtására. Bármily szorosra kapcsoljuk is ezt a szövetséget, ez nem történhetik állami szuverenitásunk és önrendelkezési jogunk bármely sérelmével. Ennek a szövetségnek nem tulajdonít agresszív jelleget, ilyen aggodalmakat nem táplál, de amikor azt látjuk, hogy a nyugati hatalmak velünk szemben milyen programot vallanak, akkor lehetetlen intézkedéseinkben tekintettel lennünk az ő érzékenységükre. Csak a minap hallottuk, hogy Anglia fentartja magának a jogot, hogy a Romániával megkötött békét a végleges béke alkalmával revidálja, vagyis Anglia újból napirendre akarja hozni az ellenünk irányuló oláh aspirációkat.

Szóvá teszi a lengyel kérdés megoldásával kapcsolatban fölmerült formulát, hogy Lengyelország perszonál-unióba kerüljön Magyarországgal és Ausztriával. Ha ez azt jelenti, hogy a perszonál-unióba lépő Lengyelország mellett Magyarország és Ausztria között a viszony ebben az esetben is a régi maradjon, ez ellen a leghatározottabban tiltakozunk kell. Magyarország semmi esetre sem részesülhet az állami önállóság teljes kiépítésének csekélyebb mértékében, mint Lengyelország. Előterjeszti a következő interpellációt:

Amidőn azt a tényt, hogy Németországgal való szövetségünk meghosszabbítása és megszüldésére az uralkodók találkozója alkalmával elvi megegyezés jött létre, — a megállapodások részleteinek elbírálását fenntartva — örömmel veszem tudomásul, a következő kérdéseket intézem a miniszterelnök urhoz:

Ragaszkodik-e a magyar kormány az előző Wekerle-kormány által vallott amaz elvhez, amely szerint a Németországgal kötött közgazdasági megállapodások se jogilag, se tényleg — kényszerhelyzet teremtése által — nem prejudikálhatnak a jövő országgyűlés szabad elhatározásának az Ausztriával kötendő közgazdasági kiegyezés dolgában?

El van-e tökélyre a magyar kormány arra, hogy Németországgal szemben csak olyan megállapodásokhoz járuljon hozzá, amelyek ezeknek a követelményeknek megfelelnek?

Popovics Sándor pénzügyminiszter válasza a hivatalos elfoglaltsága miatt távolevő miniszterelnök helyett az interpellációra. Kijelenti, hogy a kormány az előző kormányt január 31-én a parlamentben tett nyilatkozata alapján áll. Felolvassa a képviselőházi naplóból ezt a nyilatkozatot és ismételt hangszóllyozza, hogy e nyilatkozattól a kormány nem tér el.

Apponyi Albert gróf köszönettel tudomásul veszi a választ.

Az ülés ezzel véget ért.

— Tanácskozások a választójogról. Budapesti tudósítónk jelenti: A képviselőház mai ülése közben Wekerle Sándor miniszterelnök hosszasan tanácskozott Németthy Károly belügyi államtitkárral. Ezután Tiszta István gróf időzött a miniszterelnöknél, Tiszta távozása után pedig Vázsonyi Vilmos volt igazságügyminiszter folytatott megbeszélést Wekerlével. A tanácskozások a választójogi törvényjavaslat módosításával függenek össze.

Viták egy iskola körül a kultuszminiszter és Debrecen között

Ezelőtt 16 évvel a vallás- és közoktatásügyi miniszter egy új iskolatípust létesített, az úgynevezett gazdasági ismételőiskolát, amelynek föllállítására kötelezett is minden községet és várost, ahol tulnyomó a gazdálkodó lakosság.

Debrecen városa is föllátott egy ilyen iskolára, amely nagyszerű kilátások mellett indult meg és nagyon szép eredményeket is produkált. 1908-ban minden további kötelezés nélkül a közgyűlés még egy ilyen iskola föllállítását határozta el és pedig olyan kötelezettségek vállalása mellett, hogy 20 hold földet ad, fölépítteti a gazdasági oktatási célokra szolgáló épületeket, a tanítói lakást, élő és holt fölszerelést ad, míg az állam a tanerőket adja és az iskolát fentartja. Ilyen értelemben meg is kötötték a kultuszminiszterrel a szerződést, a mérnöki hivatal pedig elkészítette a terveket és költségvetést, amely szerint pusztán az építkezés 121.000 koronába került volna, amire a városnak 44.623 korona 11 fillér fedezete volt. Erre a város a különbözethez, a 77.000 koronának államsegélyként való kiutalását kérte. A kultuszminiszter azonban akkor is, ma is komolyan vette a szerződést, az államsegélyt megtagadta és követelte s azóta is állandóan követeli az iskola fölépítését. Persze e követelésnek a város, amely azóta a 44.623 korona 11 fillér fedezeti összeget is más célra költötte el, nem akar és nem is tud eleget tenni, ami különösen a háborús viszonyok között nagyon is érthető, mert most sem anyag, sem munkaerő nincs egy ilyen építkezéshez és még ha volna is, a 120 százalékos pótladó mellett a városnak nincsen pénze egy nyolc év előtt 120.000 koronára tervezett, de ma már 600.000 koronába kerülő építkezést végrehajtani.

A városi tanács tehát Csűrös Ferenc dr. tanácsnok előterjesztésére kimondta, hogy a vallás- és közoktatásügyi miniszterhez feliratot intéz és arra kéri, hogy a II. sz. gazdasági ismételőiskola épületeinek felépítésére vonatkozó kívánságától tekintsen el, vagy legalább addig az ideig tartsa függőben, míg a polgári iskola tervbe vett reformja diólöre nem jut és amennyiben e reform keretében a középiskola gazdasági iskola kérdése megoldást nyerne, a II. sz. gazdasági ismételő iskola helyett egy ilyen iskola létesítését vegye programjába. A belügyminiszter előtt pedig feltárja a nehézségeket, melyek kivált a város mai súlyos helyzetében a háború éveit alatt a II. sz. gazdasági ismételő iskolával kapcsolatosan kívánt építkezés foganatba vétele ellen szólnak.

Fölterjesztését azzal okolja meg a tanács, hogy Debrecennek nincsen szüksége újabb gazdasági ismételő iskolára, ellenben igenis nagy szüksége van olyan középiskola gazdasági iskolára, mely a város és nagy környék gazdaközönségének gyermekeit megfelelő általános műveltség mellett ellátja mindazon gazdasági szakismeretekkel, melyek szükségesek ahhoz, hogy az örökségül rájuk szálló birtokot okserien kezelni tudják.

— Az ásványvizes palackok beszolgáltatása. A polgármester közli: A cs. és kir. közös hadügyminiszter ur a hadbavonult katonákat ásványvizzel igyekszik ellátni, hogy különösen azokon a helyeken, ahol kifogástalan ivóvíz rendelkezésre nem áll, élvezhető és egészségügyi szempontból kifogástalan ivóvizet biztosítson a hadsereg számára. — A hadvezetőségnek ez a törekvése azonban nehézségekbe ütközik, amelyek között első helyen áll az ásványvizek töltésére alkalmas palackok nagy hiánya, mivel az üvegyárak termelése a háborús viszonyok következtében jelentékenyen csökkent. Felhívja tehát mindazokat, akiknek üres ásványvizes palackjuk van, hogy azokat a városgazdai hivatalba szolgáltatassák be. A hadvezetőség által megállapított árak a következők: a) koronázás palackok: 1 és fél literes üveg 21 fillér,

1 és há
19 fillér,
fillér, há
gós pala
1 és
fillér, há
fillér, há

Arra
melyet a
ményeire
— a polg
hogy a h
kezésre a

PÉNTEK
bához
SZOMBA
VASÁRN
Este: V
HÉTFŐ:
Este:

PÉNTEK
tével.
SZOMBA
cinsze
VASÁRN
játék.
HÉTFŐ:
Este:

Széke
velt szín
közönség.
tonista lép
évek után
ez idő ala
ját és éne
gyobb gy
millo szer
mely zeng
melegen.
voltak s
fejődött a
Második
megtapsol
meleg sze
ezt a nagy
Carment
val, szép h
rést megé
nagyszerű
kelte Don
a rózsá-ár
kere. Mic
Mercedesi
Margit, M
zsár, Zuni
ezépen. D
Rabits
melt figye
azzal, hog
sal és pred
kár Mihá
művészem
meleg érz
nes muzsi
vényre is
a Paraszt
és erős bi

A tes
léptével m
Tordai Ot
pompásan
tapsot kap
remek ala
Szücs Ir
játásban
sebb szer
mon hitele

Faluro
házi iroda
ma a Falu
Göndör Sá
ritonéneke

1 és háromnyolcad literes 20 fillér, 1 literes 19 fillér, háromnegyedes 19 fillér, félliteres 16 fillér, háromnyolcados 14 fillér; b) parafadugós palackok: 1 és fél literes palack 13 fillér, 1 és háromhatodos 12 fillér, 1 literes 11 fillér, háromnegyedes 10 fillér, félliteres 8 fillér, háromnyolcados 6 fillér.

Arra a nagy jelentőségre való tekintettel, melyet a hadvezetés egészségügyi követelményeire nézve a szóban levő gyűjtés jelent, — a polgármester kéri a város közönségét, hogy a palackgyűjtés sikerét minden rendelkezésre álló módon mozdítsa elő.

SZÍNHÁZ

MŰSOR: VIGSZÍNHÁZ.

PÉNTEK: **Van-e babája?**, piros színlapos bohózat. Bemutató.

SZOMBAT: **Van-e babája?**

VASÁRNAP: Délután: **Bob herceg**, operett.

Este: **Van-e babája?**

HÉTFŐ: Délután: **Magnás Miska**, operett.

Este: **Van-e babája?**

CSOKONAI-SZÍNHÁZ.

PÉNTEK: **Falurossza**, Székely Gyula fellépésével. C) bérlet.

SZOMBAT: **Bob herceg**, Horváth Nusival a címszerepben. A) bérlet.

VASÁRNAP: Délután: **Megjött a néni**, vígjáték. — Este: **Vereshaju**, népszínmű.

HÉTFŐ: Délután: **Nagymama**, vígjáték. — Este: **János vitéz**, operett.

Székely Gyula — Escamillo. Régi kedvelt színészét látta ma viszont a debreceni közönség. Székely Gyula, a kedvelt baritonista lépett föl, aki most került haza hosszú évek után az orosz fogságból. Székely Gyula ez idő alatt is kifejlesztette gyönyörű hangját és énektudását, úgy, hogy ma a legnagyobb gyönyörűséggel hallgathattuk Escamillo szerepében ritka szépségű baritonját, a mely zeng és cseng tisztán, erősen, színesen, melegen. Crescendói és pianói tökéletesek voltak s megérezett énekén, hogy mennyire fejlődött azóta, amióta legutoljára hallottuk. Második fölvonásbeli belépőjét hosszasan megtapsolta a közönség, amely különben is meleg szeretettel, elragadtatással ünnepelte ezt a nagyszerű énekest. Pompásan énekelte Carment Kovács Viora, nagy énektudásával, szép hangjával, úgy, hogy minden elismerést megérdemelt. Játéka és éneke egyaránt nagyszerű volt. Kitiűnő diszpozícióban énekelte Don Josét Párdy Armand. Különösen a rózsa-áriában volt óriási, megérdemelt sikere. Micaélát Babits Vilma, Frascat és Mercedest Görög Olga és B. Koppán Margit, Moralest Sztojanovics Boldizsár, Zunigát Kassay Károly énekeltek szépen. Dancáiro és Remandó szerepében Babits és Klein Illés keltettek megérdemelt figyelmet nagyon szép hangjukkal és azzal, hogy a nehéz énekpartit nagy tudással és precízen énekeltek. A zenekart Székely Mihály karmester vezette. Ez a fiatal művészember csodálatraméltó tudomással, meleg érzéssel magyarázta Bizet buja, színes muzsikáját, amelynek szépségeit érvényre is tudta juttatni. Zenei kiválóságának a Parasztszociális kitűnő dirigálása után új és erős bizonyítékát adta. (pd.)

A testőr. Tordai Ottó dr. vendégfellépésével ment ma a testőr nagy sikerrel. — Tordai Ottó dr. a színész és testőr alakját pompásan hozta színre s megérdemelt sok tapsot kapott. Sándor Julia színésznője remek alakítás volt. Kovács Imre és K. Szűcs Irén kitűnően sikerült és jóízű megéltetésben adták a kritikust és a mamát. Kisebbszerepében jó figura volt Varga Simon hitelezője. (—)

Falurossza — Székely Gyulával. (A színházi iroda jelentése.) A Csokonai-színházban ma a Falurossza népszínmű kerül színre. — Göndör Sándort Székely Gyula, a kiváló baritonénekes játssza.

Van-e babája? (A színházi iroda jelentése.) Pompás, mulatságos piros színlapos bohózat került ma bemutatásra a Vigszínházban. A szellemes bohózat sikamlós részei és a kitiűnő helyzetkomikum állandó derűltésben tartják a közönséget. Főbb szerepeket játszanak: Heltai Jenő, Sándor Julia, Sárközy Blanka, Borosnyai Kató, K. Szűcs Irén, Kovács Imre, dr. Tordai Ottó, Varga Simon, Kaffiga Gyula.

Sári grófné. (A színházi iroda jelentése.) A szezonvég élénkítésére Heltai igazgató a Sári grófné operettet tűzte ki műsorára, a mely mulatságos meséje és gyönyörű zenéje révén hamarosan ismert lesz a debreceni közönség előtt, lévén a Sári grófné egy hamisítatlan sláger-operett. Bécsben Hanni geht Tanzen cím alatt már két éve van ez a pompás operett állandóan műsoron. Muzsikáját lépten-nyomon halli aaz ember, akár csak annak idején a Csárdáskirályné népszerű dalait. A Sári grófné a jövő héten kedden kerül bemutatásra a Csokonai-színházban és egész héten műsoron lesz.

P. Márkus Emília vendégjátékai. (A színházi iroda jelentése.) A Nemzeti Színház kiváló nagy művésznője öt napra terjedő vendégjátékát május hó 22-én kezdi meg a Vigszínházban, P. Márkus Emília 22-én, szerdán a Monna Vanna színműben, 23-án, csütörtökön, a Szép asszony vígjátékban, 24-én, pénteken, a Vilmos-huszáros estélyén, 25-ikén, szombaton és 26-án, vasárnap, a Névtelen asszony színműben vendégszerepel.

A Károlykeresztesek választójoga

A választójogi bizottság ülése

Budapest, május 16.

A képviselőház választójogi bizottsága ma délután 5 órakor Beöthy László elnökle alatt tartott ülésén folytatta a választójogi törvényjavaslat 2. §-ának tárgyalását.

Návay Lajos volt az első felszólaló. Kijelenti, hogy egyik párthoz sem tartozik s így csak személyes nézetét fejezi ki. A választójog kardinális pontjának mindig a négy elemi osztály elvégzéséhez kötött feltételt tartotta. Polemizál Tiszával és statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy a hat elemihez kötött feltétel mennyivel csökkent a választók számát. Ha azt akarjuk, hogy az általános választójogot lényegének sérelme nélkül valósítsuk meg, akkor ne vetköztessük ki azt eredeti jellegéből.

Vázsonyi Vilmos kitér a már elfogadott 1. szakaszra és megállapítja, hogy a magyar írni-olvasni tudáshoz kötött választójog a bizottságban nem nyert többséget. Egyenként foglalkozik a módosításokkal, amelyek közül a Károlykeresztesek választójogának elejtését tartja a legsérelmesebbnek, mert ezt erkölcsi lehetetlenségnek tartja. Nézete szerint a módosításokkal a javaslat nem jutott nyugvópontra, csakis az eredeti javaslat hozhat megnyugvást.

Polónyi Géza hosszasan polemizál Vázsonyival. Belátja, hogy a hat elemi kérdésben politikai kapacitációval nem érhet célt. Kérdezi a miniszterelnöktől, miért akart a javaslat választójogot juttatni a Károlykereszteseknek, ha most úgy a kiskorú, mint a nagykorú Károlykeresztesek választójogát elejtették?

Andrássy Gyula gróf ragaszkodik az 1. §. eredeti szövegéhez, miután azonban az 1. §. a módosítással már elfogadatot, nem kíván részletesen foglalkozni vele. Rátér a 2. §-ra. Nem járulhat hozzá a miniszterelnök mó-

dosításához és kifejezi azokat a politikai indokokat, melyek az eredeti javaslat fenntartását kívánják. Kötelességének tartja, hogy a megígért mértékhez ragaszkodjék.

Wekerle Sándor miniszterelnök hangsúlyozza, hogy a katonai jogcímet később tartja megvalósítandónak. A közvélemény követelte a megegyezést. Ugy látja, végül is a képviselők szabad elhatározása fogja eldönteni a kérdést.

A vitát ezután megszakították és a legközelebbi ülést e hó 23-ikára tűzték ki.

HIREK

A királyi pár utja Szófia felé

Bécs, május 16. A király és a királyné ma reggel nagy katonai és udvari kísérettel Szófiába utazott. Az udvari különvonaton a királyi párral együtt utazik Burián István gróf közös külügyminiszter, Zichy Aladár gróf őfelsége személye körül miniszter és Wieser báró osztrák kereskedelmi miniszter.

Marcheggiből táviratozzák: A királyi pár Szófiába utaztában 10 percet töltött az itteni állomáson. Az összesereglett nép lelkesen üdvözölte a királyi párt. A király és a királyné kiszálltak a vonatból s egy ott vesztelő katonai vonaton levő katonákat és tiszteket egyenkint megszólították, ami mély hatást keltett. A nép s a katonaság lelkes éljenkiáltásai közben robogott ki a vonat a pályaudvarról.

Szófiát, május 16. Károly király és Zita királyné pénteken délután három órakor érkeznek ide. Caribrodig diszküldöttség utazik Tanczos tábornok, követ társaságában az udvari vonat elé. Az uralkodópár, a pályaudvaron való üdvözlés után, a király, a királyi hercegek, hercegnők, miniszterek, tábornokok kíséretében üdvövések és harangok zúgása között fog bevonulni a városba magyar és osztrák színekben pompázó diadalkapun át, a melynél a főpolgármester a városi képviselő-testület, egyesületek és küldöttségek tagjainak körében kenyeret és söt fog átnyújtani Károly királynak. A bevonulás a királyi palotába katonák, polgárok és iskolagyermekek sorfala között fog történni. Öt órakor intim teazás után fogadja Károly király a magyarok és osztrákok kolóniáját és a magyar és osztrák tisztek küldöttségét. Amíg Károly király a főhadiszálláson tesz látogatást, Zita királyné felkeresi Eleonora királyné sírját és azután magyar és osztrák kórházakban látogatja meg a beteg katonákat. Szombaton délben dejeuner lesz a királyi paotában, délután öt órakor pedig a magyar és osztrák követségen tea, a melyhez több előkelő magyar és osztrák ur és hölgy hivatalos.

A török fővárosból való visszatérés után a királyi pár rövid időre ismét találkozik Ferdinánd cárral a király egyik Szófia közelében levő kastélyában.

— **Megalakult az árvizsgáló bizottság.** Kazinczy Gábor kuriai bíró elnökle alatt a debreceni árvizsgáló bizottság ülést tartott, amelyen a tagok Márk Endre udvari anácsos polgármester előtt esküt tettek. Szöllős Ármán vágóhídi igazgató előterjesztésére kimondta a bizottság, hogy a kereskedelmi, ipari és termelési cikkeket külön csoportokban tárgyalják, amennyiben ezek árai maximálva még nincsenek. — Kazinczy Gábor elnök bejelentette, hogy a pénzügy-

miniszter az árvizsgáló bizottságokat hatósági hatáskörrel szándékozik felruházni, amiből az következik, hogy a most szokásos maximálási rendszert megszüntetik.

— **Debrecen a központok ellen tartandó gyűlésen.** Az Országos Kereskedő és Iparos Szövetség a városi hatóságokat, így többek közt Debrecen város tanácsát is gyűlésre hívta egybe Budapestre május 19-ére a központok ellen. A városi tanács Szabó Kálmán tb. főjegyzőt küldte ki, aki ezidő tájban más városi ügyek elintézése végett Budapesten lesz. A tanács ez intézkedése ugyan kissé érthetetlen, mert hiszen tudvalevő, hogy a központokkal kapcsolatos adatok Vársáry István úri birtokában vannak, ő is foglalkozik a központokkal kapcsolatos ügyekkel s ő volt az, aki a zárszámadás tárgyalásakor tanuulást adta annak, hogy a központokkal s azok dolgaival foglalkozik is. — Ilyen kérdésben csak napidíjmeztakarítási szempontoknak nem szabadna érvényesülni.

— **Halálozás.** Embert Gábor posta- és táviráda-ellenőr kedden 59 éves korában meghalt. Az elhunyt lelkiismeretes, buzgó tisztviselő volt, akit kiváló tulajdonságaiért úgy felettes hatósága, mint kartársai nagyrabecsültek és szerettek. Temetése tegnap volt nagy részvét mellett.

— **Iskola — tanító nélkül.** Fejér Ferenc dr. bizottsági tagnak a közigazgatási bizottság legutóbbi ülésén történt interpellációja kapcsán, amely szerint a közsültségi iskolának nincs tanítója, Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok a mai tanácsülésen bejelentette, hogy a kérdéses iskola nem városi, hanem tanyai állami iskola, tehát oda tanító kirendelése nem tartozik a tanács hatáskörébe. A tanács tudomásul vette a jelentést és kimondotta, hogy átír a kir. tanfelügyelőséghez és fölterjesztést intéz a kultuszminiszterhez is, hogy a közsültségi iskolához, ahol most mintegy 60—70 gyermek van tanító nélkül, rendeljen ki tanítót.

— **A cárt népbíróóság elé állítják.** Stockholmól táviratozzák: A Stockholms Tidningen írja: Egy svéd konzuli hivatalnok most érkezett vissza Pétervárról Finnországon át. Sikerült neki Oroszország és Finnország teljesen elzárt határán átjönni. Azt beszéli, hogy Pétervárott még vigasztalanabb a helyzet, mióta a finn vörös menekültek elárasztották a várost. Pétervárott azt beszélték, hogy az excárt Szibériából Moszkvába szállítják, ahol népbíróóság elé állítják.

— **A köztisztviselők háborus konyhakert egyesületének** tagjait értesítem, hogy a f. hó 14-ére hirdett, közben f. hó 15-re elhalasztott palántaosztás alkalmával körülbelül 1500 kalarábepalánt és vagy 400 zellerpalánt még kimaradt. Akiknek e palántákra szükségük van, azok f. hó 17-én reggel 8 órakor jelentkezzenek s köztük e palántamennyiség szükségletük arányában ki fog osztatni. Felhívom az egyesületi tagok figyelmét arra, hogy ha esetleg akadna még olyan tag, aki palántát egyáltalán nem kapott és erre szüksége volna, palántakiutalás végett f. hó 20-ig nálam jelentkezhetik. Az esetleg meg nem fadt palánták kipótlásáról későbbi időben gondoskodunk. Debrecen, 1918. május 16. — Dr. Miszti Károly tb. aljegyző, fogalmazó.

— **Az adóhátralékok befizetése.** A városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben előírt és esedékes dótartozásukat e hó 15-éig be nem fizették, hogy azt járulékaival együtt a jelen hirdetés közönségétől számított 8 napon belül, vagyis e hó 24-ikéig a városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni.

— **A Debrecenben internált franciák segélye.** A belügyminiszter ma értesítette Debrecen város tanácsát, hogy a Debrecenben tartózkodó francia internáltak segélyét a jelenlegi háborus segélyek arányában fölemelte. Debrecenben összesen 7 ilyen internált francia család részesül segélyben, míg egy család van, amely nem szorul segélyre.

— **A Köztisztviselők Beszerzési Csoportja közleményei.** Folyó hó 18-án, szombaton a Simonffy-utcai üzletünk hívta meg, a hol reggel 7 órától friss sertésus és zsiriagy ellenében zsirnak való szalonna vásárolható. Figyelmeztetjük tagjainkat, hogy papírról, melyben az árut elvihetik, gondoskodni tartoznak.

— **Az orosz hadifogság híreinek szédelgője.** A cs. és kir. hadsereg főparancsnokságtól a kereskedelemügyi miniszterhez érkezett értesítés szerint egy ügynök a lakosságtól azon üggy alatt esalt ki pénzt, hogy az Oroszországban levő hadifoglyoknak s azoktól híreket közvetít, sőt annyira merész volt, hogy még egy tiszttel is elhítette, hogy annak a hadifogságban levő fiától szikratáviró útján szerez híreket. Természetes, hogy az ügynök eljárása a jóhiszemű közönség megtévesztésén alapul, mert az ígért híreket nem szolgáltathatta, ellenben ő maga nyomtalanul eltűnt. Azonban fennáll azon eshetőség is, hogy az illető ügynök valamilyen ál-szikratáviró állomástól téveszti meg a drótnélküli táviratozás terén tájékozatlan közönséget, vagy esetleg megkísérli valamely szikratáviró állomáson valakit táviratesempészés ügyében magának megnyerni. A hatóságok felhívják a közönség figyelmét erre a csempészére.

ADAKOZZUNK A VÖRÖS KERESZTNEK!

Egy 3-10 lóerejű

villamos motorhoz való szabályozható indító, ellentállással és egy szabályozható szijleszorító tárcsával együtt eladó.

Cim a kiadóhivatalban.

RAFFIA helyett Szőlőkötöző spárga

mindenfélre vastagságban, elsőrendű minőségben, nagyban mázsa számára, vagy kicsinyben, legolcsóbban

Kontsek Gézánál

Kossuth-utca.

Meghívó

az Első debreczeni gyógyszerészeti és kereskedelmi dobozgyár részv. társaság f. 1918. évi május hó 27-én délután 2 órakor, Debreczenben, Hatvan-u. 1. sz., II. emelet 10. sz. a. tartandó

rendes közgyűlésére.

TÁRGYSOROZAT: Igazgatósági jelentés, mérleg és zárszámadások előterjesztése és azok feletti határozathozatal, igazgatóság és felügyelőbizottság részére felmentvény megadása.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Tarlórépamag

friss termésű, megérkezett :: legolcsóbban kapható ::

Kontsek Gézánál

Debreczen, Kossuth-utca.

Apró hirdetések.

Apró hirdetések egyszeri bejelentésére minden szó 20 fillér. Vastagabb betűből szedett szavak 40 fillér. Legkisebb apró hirdetés 2 korona.

Aranyat-ezüstöt, briliántokat, bármiről szóló zálogleveleket (zálogcédulákat) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. — Meghívásra házakhoz is elmegyek, Stelner Mihály Széchenyi-u. 19. szám.

Eladó Csizmekertben, több darabba szelős és gyümölcsessel beültetett földterület. Értekezhetni a Gazdák Bankjánál, Kossuth-utca 17.

Korai burgonya

és mindenféle új fűszelket szállít vagonrakományban.

Accreditiv ellen kassza.

Buchwald Ed., Nákófalva.

Eladó különféle gazdasági géprészek, vetőgépkerekek, használt kisebb pálinkás bordók, szép fali képek, egy fürdőköd, üvegek Millós-utca 23. sz., az üzletben.

Akinek törött aranya, ezüstje, ékszere, vagy zálogjegye van eladó, hívja meg Krámer, Arany Bika-bőrház 3.

Szakmágyos szőlőmunkást keresünk 5 hold szőlő évi munkájához. Jelentkezhetni a Gazdák Bankjánál Kossuth-u. 17.

Egy pár férfi cipő eladó. Ugyanott egy elsőrendű borecetágy eladó. Bika-bőrház, 2-ik emelet, 2-ik sz. lakás.

Debreczen-Füzesabony-Ohat-Polgári Helyi Érdektű Vasút Részvénytársaság.

66—1918. szám.

Meghívó

a Debreczen-Füzesabony-Ohat-Polgári Helyi Érdektű Vasút Részvénytársaságnak 1918. évi május hó 31-én (harmincegyedikén) pénteken délután 2 óra körül Debreczenben, a városház kistanácstermében tartandó

rendes közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1917. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hovatárolásáról.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása iránt.
4. Határozat beruházási tartalékalapunknak igénybevétele tekintetében.
5. Határozat a díjszabásemelésből folyólag az üzletkezelési szerződés módosítására és a pótszerződésnek az üzemkezelő vasutal való megkötésére.
6. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság esetleges kiegészítése.
7. Az igazgatóság, végrehajtó-bizottság és felügyelő-bizottság tiszteletdíjának megállapítása egy évre. Debreczen, 1918. évi május hó 10-én.

Az igazgatóság.

Jegyzet: Azon részvényesek, akik szavazati jogukat gyakorolni kívánják, kötelesek részvényüket a le nem járt szelvényekkel együtt legkésőbbben a közgyűlés megtartása előtt 8 nappal Budapestre: a Magyar Általános Hitelbanknál (V. József-tér 2.), vagy Debreczenben: a Magyar kir. adóhivatalnál, vagy M/m. Frankfurtban: a Dresdner Banknál letenni.

Az államkincstár, valamint Debreczen szab. kir. város, Hajdu és Heves vármegye, továbbá a községek, ugyszintén az egri főkapitány ezen kötelezettség alól fel vannak mentve.

Minden lelett részvény egy szavazatra jogosít.

JÁNOSI ZOLTÁN

ABSOLON

című 5 felvonásos, bibliai tárgyú történelmi tragédiája

Ára finom fehér papíron K 6—

finom velin papíron K 8—

kötve mindegyik 4 koronával drágább

kiadóhivatalunkban kapható.